

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР
ПО ЗАРАЗНИ И
ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ

Изх. № 20...1.

Вх. № 674/020721

от доц. д-р Румен Ненков Харизанов, дм – зав. Отдел „Паразитология и тропическа медицина“ към Национален Център по Заразни и Паразитни Болести, София
Бул. „Янко Сабов“ № 06
София 1504, тел: 9446999

СТАНОВИЩЕ

Член на Научно жури, назначено със Заповед № 99/01.07.2021 г. на Директора на
НЦЗПБ - София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

професионално направление: 4.3. Биологически науки.

докторска програма: „Паразитология и хелминтология“

Автор: д-р Татяна Емилова Цветкова

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: Национален Център по Заразни и Паразитни Болести, Отдел „Паразитология и тропическа медицина“

Тема: „КЛИНИКО-ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ И ТЕРАПЕВТИЧНИ АСПЕКТИ НА ТОКСОКАРОЗАТА В СЕВЕРОИЗТОЧНА БЪЛГАРИЯ“

Научен ръководител: проф. д-р Искра Георгиева Райнова, дмн - Национален Център по Заразни и Паразитни Болести, София

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с Чл. 31. (1) от Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в НЦЗПБ – София; Правилник за приложение на ЗРАСРБ на НЦЗПБ (2018 г.).

По темата на дисертационния труд са представени три публикации в български издания в пълен текст, от които две в издания реферирани и индексирани в световно известни бази данни. Представени са и седем участия в национални и международни форуми проведени в България.

2. Кратки биографични данни.

Д-р Татяна Емилова Цветкова е родена във Варна на 31.05.1972 г. Дипломира се като Магистър по медицина, квалификация лекар през 1997 г. в МУ – Плевен. От 1998 г. работи последователно като лекар към Общинска болница Аспарухово – гр. Варна, лекар-консултант и медицински директор към ТП „Фармекспорт“. От април 2014 г. е асистент към катедра „Инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология“, Медицински Университет “Проф. д-р Параскев Стоянов”, Варна. Придобива специалност по Медицинска паразитология през 2019 г. Преподавател на студенти по медицина.

3. Анализ на дисертационния труд.

Хелминтозоонозата токсокароза включена в проучването представлява сериозен медицински и социален проблем и съществуват все още нерешени проблеми, главно по отношение на диагностиката и определянето стадия на заболяването в глобален мащаб. Паразитологичната диагностика на токсокарозата е затруднена основно от това, че паразитът не достига полова зрялост у човека с отделяне на яйца, поради което не могат да се използват микроскопски методи. По тази причина имунологичните методи (наред с клиничните прояви) са водещи в диагностиката на заболяването, като основно се използват ELISA за доказване на специфични IgG антитела и Western blot. В световен мащаб проблемите около диагностиката

на токсокарозата все още не са решени поради нехарактерната клинична симптоматика и затрудненията за разграничаване на скорошната с латентната инфекция. Във връзка с това съществуват и затруднения по отношение на това какъв терапевтичен подход да се приеме. Според съществуващото законодателство заболяването не подлежи на задължителна регистрация и съобщаване, поради което данните за страната са непълни, а за някои региони липсват. Поради това, разработвания в дисертационния труд проблем е особено актуален, както в научно, така и в научно-приложно отношение.

Дисертантът познава отлично състоянието на проблема.

Избраната методика на изследване позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите решавани в дисертационния труд. В дисертационния труд е спазена класическата структура, включваща следните добре балансирани девет глави: въведение, литературен обзор, цел и задачи, собствени проучвания (материали и методи, резултати и обсъждане на резултатите), изводи, самооценка на приносите, книгопис, списък на публикациите по темата на дисертацията и резюме.

В обзорната част представена на 32 страници е извършен обширен преглед на съвременното познание за етиологията, таксономията, биологията, епидемиологията, клиничната манифестация, диагностиката и лечението на токсокарозата.

В проучването е включен контингент от 701 лица на възраст от 2 до 88 години от които 374 амбулаторно изследвани по клинични показания, 77 хоспитализирани и 250 клинично здрави лица, като контролна група. Това дава голяма достоверност на получените резултати. Направен е много задълбочен епидемиологичен анализ на разпространението на токсокарозата в Североизточния регион на България, като са представени много добре и личните приноси на докторанта по отношение на диагностиката на това заболяване, определяне на рисковите контингенти и оценката на риска за заразяване сред тях. Получените резултати и изказаните тези са онагледени много добре с 33 фигури и 25 таблици.

Книгописът включва 359 източника, от които 25 на кирилица и 334 на латиница. При видно малкият брой литературни източници на български език е обясним лесно със сравнително малкото проучвания на тази патология в България, и с това че немалка част (19) от изследванията в последните години са публикувани в международни издания на латиница. Този факт допълнително доказва навременността и актуалността на дисертационния труд на д-р Цветкова.

Авторефератът, като съдържание и качество е изготвен според изискванията и отразява основните резултати постигнати в дисертационния труд.

4. Приноси, публикации и значимост на дисертационния труд

Получените резултати и формулираните изводи и приноси са изцяло лична заслуга на дисертанта. Авторът формулира 9 извода, които са изведени от конкретно получените от проучването резултати и подчертават актуалността на изследванията и тяхната теоретична и приложна значимост.

Приемам приносите от самооценката на докторанта и смятам, че те отразяват обективно реалните му постижения. Направени са общо 8 приноса, от които пет с оригинален характер и три приноса с потвърдителен характер.

Представени са публикации и участия с доклади в научни прояви, както следва:

- ✓ Публикации в международни издания с импакт-фактор – 1;
- ✓ Публикации в български научни издания - 17;
- ✓ Участия в национални конгреси и конференции – 15;
- ✓ Участие в един научен проект във връзка с дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на НЦЗПБ - София.

Дисертационният труд показва, че докторантката д-р Татяна Емилова Цветкова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Паразитология и хелминтология“, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на д-р Татяна Емилова Цветкова в докторска програма по „Паразитология и хелминтология“.

02.07.2021 г.

Изготвил становището: 

Доц. д-р Румен Харизанов, дм

(акад. дл., име и фамилия, н. ст.)